

Wijkrechtspraak Oost-Brabant

Wijkrechtspraak in het kort

- In wijkrechtspraak staat niet de rechtszaak centraal, maar de mens met zijn problemen.
- Onder regie van de rechter werken organisaties, zoals het Openbaar Ministerie, de gemeente, de reclassering, de advocatuur, slachtofferhulp, maatschappelijk werk, woningstichtingen, de GGZ en andere hulporganisaties samen om problemen op te lossen.
- De verdachte moet actief meewerken en aan de slag met zijn problemen. Er wordt gezamenlijk gezocht naar duurzame oplossingen om te voorkomen dat iemand steeds verder in de problemen raakt.

Hoe werkt wijkrechtspraak?

De officier van justitie kan besluiten een strafzaak voor te leggen aan de wijkrechtspraakrechter in plaats van aan de politierechter als duidelijk is dat een verdachte kampt met diverse problemen. Denk aan schulden, drugsgebruik, schoolverzuim, een vechtscheiding, problemen binnen het gezin of huisvestingsproblemen.

Dan meldt de officier de zaak aan bij de advocaat van de verdachte en bij de reclassering. De advocaat legt aan de verdachte de procedure uit, brengt met de verdachte de problemen in kaart en vraagt bij welke organisaties informatie mag worden opgevraagd. De reclassering gaat in gesprek met de verdachte en stelt een plan op voor een aanpak van de problemen. Als er sprake is van een slachtoffer, meldt de officier dit aan slachtofferhulp.

Als er veel verschillende problemen zijn, meldt de officier de zaak bij de gemeente. Er wordt een casuoverleg gehouden waarin medewerkers van de betrokken organisaties alvast samen de mogelijkheden en onmogelijkheden in kaart brengen en bespreken wat voor traject in gang moet worden gezet. Als er minder organisaties betrokken zijn bespreekt de officier de zaak en het plan van de reclassering in een overleg met de verdachte en zijn advocaat.

De zitting

De wijkrechtspraakrechter houdt in alle zaken een zitting in het gerechtsgebouw Eindhoven of het Paleis van Justitie 's-Hertogenbosch. De rechter bespreekt op de zitting het strafbare feit met de verdachte en de diverse problemen die spelen.

De betrokken organisaties uit de wijk/omgeving of de mensen uit het netwerk van de verdachte komen mee naar de zitting of worden bij de aanpak betrokken. Als er slachtoffers zijn, ontvangen zij ook een uitnodiging voor de zitting.

De wijkrechtspraakrechter verkent op de zitting mogelijke oplossingen. Onder regie van de rechter worden afspraken gemaakt waar de verdachte en alle betrokken (hulp)organisaties zich aan moeten houden.

De rechter doet uitspraak in de strafzaak en legt bij de problemen passende bijzondere voorwaarden op. De verdachte moet actief meewerken en aan de slag met zijn problemen.

De wijkrechtspraakrechter houdt ook na de zitting vinger aan de pols of iedereen zich aan de gemaakte afspraken houdt en plant indien nodig een terugkomzitting.

Wie doen mee in wijkrechtspraak?

In wijkrechtspraak Oost-Brabant werken de rechtbank Oost-Brabant en het Openbaar Ministerie samen met de gemeente, de reclassering, de lokale advocatuur, slachtofferhulp Nederland, de politie en woningstichtingen. Ook verschillende hulpverleningsinstanties doen mee.

Waarom wijkrechtspraak?

Verdachten die verschijnen voor de strafrechter in de rechtbank kampen vaak met meerdere problemen. Regelmatig is er sprake van (drugs)verslaving, problematische schulden, werkloosheid of spanningen in de thuissituatie. Met het opleggen van een straf verdwijnen die problemen niet. Sterker nog, problemen kunnen zelfs groter worden. Wijkrechtspraak is erop gericht te komen tot duurzame oplossingen, zodat mensen hun leven op de rit krijgen en nieuwe problemen worden voorkomen.

Wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat een gezamenlijke aanpak van problemen werkt om tot duurzame oplossingen te komen voor verdachten met multiproblematiek. De ervaring leert dat door alle problemen met ketenpartners aan te pakken, er meer kans is op herstel en minder kans op recidive. Dat is prettig voor de persoon zelf, voor de buurt en voor de hele maatschappij.

- Wijkrechtspraak is voor personen die verdacht worden van een (licht) strafbaar feit, bij wie problemen spelen en die bereid zijn om de problemen aan te pakken en met hulp hieraan te werken.

- Onder regie van de rechter werken betrokken organisaties uit de omgeving/wijk samen aan zaken en zoeken met de verdachte naar duurzame oplossingen.

- In wijkrechtspraak stimuleren we verdachten om hun leven op orde te brengen, aan herstel te werken voor zichzelf en de buurt, het eventuele slachtoffer onder ogen te komen, een dagbesteding te zoeken en bijvoorbeeld iets te doen aan mogelijke schulden of andere problemen.

- Er kunnen ook afspraken worden gemaakt over het herstellen van relaties, het betalen van een vergoeding van eventuele schade aan een slachtoffer of over mediation of buurtbemiddeling.

Waar houdt wijkrechtspraak zitting?

De wijkrechtspraakrechter houdt in alle zaken een zitting in het gerechtsgebouw Eindhoven (Stadhuisplein 4) of het Paleis van Justitie 's-Hertogenbosch (Leeghwaterlaan 8).

Aanmelden voor wijkrechtspraak?

De officier van justitie kan besluiten een strafzaak voor te leggen aan de wijkrechtspraakrechter als duidelijk is dat een verdachte kampt met diverse problemen. Een advocaat of een betrokken organisatie kan de officier benaderen wanneer een cliënt verdacht wordt van een strafbaar feit en waar sprake is van multiproblematiek.

Kan ik een zitting van wijkrechtspraak bijwonen?

Dat is mogelijk. De zittingen zijn openbaar.